

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723201305
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5723201305.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Zuzany Krivdovej (sudkyňa spravodajkyňa), v spore žalobcu: K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, právne zastúpeného: JUDr. Ladislav Mejstřík, advokát so sídlom v J., proti žalovaným: 1/ E., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX a 2/ T. E. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, žalované v rade 1/ a 2/ právne zastúpené: lalinský advokát s.r.o., so sídlom Kálov 653/23-2, Žilina, IČO: 47 253 096, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 6C/39/2023-34 zo dňa 25.05.2023, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým ukladá žalovanej v rade 2/ zákaz scudziť a zaťažiť nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. W., zapísané na LV č. XXX, a to

- pozemky parcely registra „C“, parcelné číslo 116/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 61 m², parcelné číslo 116/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 66 m², parcelné číslo 116/5 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 468 m², parcelné číslo 116/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 325 m², parcelné číslo 117- zastavaná plocha a nádvorie o výmere 77 m², parcelné číslo 118/2- trvalý trávny porast o výmere 2993 m², parcelné číslo 118/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 49 m², parcelné číslo 118/4 - ostatná plocha o výmere 146 m², parcelné číslo 118/5 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 19 m², parcelné číslo 118/17 - ostatná plocha o výmere 673 m², parcelné číslo 118/24 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 92 m² a
- stavbu rodinného domu súpisného čísla XXX postaveného na parcelách č. 118/3, 116/2 a 118/5 a
- stavbu bez súpisného čísla dvojgaráž postavená na parcele č. 117, stavby bez súpisného čísla postavené na parcele 118/24 - garáž pre nákladný automobil.

II. Neodkladné opatrenie bude t r v a ť do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 6C/39/2023.

III. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie tým, že nebola osvedčená potreba neodkladnej úpravy pomerov. Žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanej 2/ zákaz scudzenia a zaťaženia predmetných nehnuteľností a povinnosť umožniť žalobcovi bezplatné užívanie týchto nehnuteľností v celom rozsahu, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Žalobca neosvedčil, že by žalovaná 2/ vykonávala alebo mienila vykonávať úkony, ktorých zákazu sa žalobca neodkladným opatrením domáha. Vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej 2/ bol povolený dňa 4.4.2022, t. j. pred viac ako rokom. Od tej doby z aktuálneho LV nevyplýva, že by žalovaná 2/ za uvedené obdobie konala v úmysle scudziť alebo zaťažiť tieto nehnuteľnosti.

Navyše na predmetných nehnuteľnostiach viazne záložné právo v prospech banky, čím je dispozícia s nehnuteľnosťami, ich ďalšie zaťaženie alebo scudzenie, čiastočne obmedzená. Žalobca v návrhu uviedol, že spolu s manželkou, žalovanou 1/, mal v úmysle previesť vlastníckeho právo na žalovanú 2/ vo vzťahu k rodinnému domu a pozemkom v prednej časti za účelom ich zaťaženia úverom. Dodatkom č. 1 ku Kúpnej zmluve došlo k bližšej špecifikácii predmetu kúpnej zmluvy a predmet zmluvy bol doplnený „len“ o garáž pre nákladný automobil postavenú na pozemku parcelného čísla 118/24, a o pozemky parcelného čísla 118/4 - ostatná plocha o výmere 146 m² a parcelného čísla 118/24 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 92 m². Tvrdenia žalobcu o tom, že bol žalovanými uvedený do omylu, zostali v rovine tvrdení bez osvedčenia ich opodstatnenosti a pravdivosti. Žalobca, ktorý si zmluvu neprečítal, nebol dostatočne bdely a obozretný a nepostupoval tak s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú je možné so zreteľom na okolnosti po každom požadovať k tomu, aby sa takémuto omylu vyhol. Nedá sa účinne dovolať neplatnosti pre omyl za situácie, kedy by omylom sa dožadujúca osoba zanedbala pre ňu vo veci objektívne existujúcu možnosť presvedčiť sa o pravom stave veci, a bez príčiny sa vo svojom úsudku nechala mylne ovplyvniť prípadnými dojmami, náznakmi riešení, resp. hypotézami o predmete zamýšľaného právneho úkonu. To, či išlo o omyl v zmysle ust. § 49a Občianskeho zákonníka bude však predmetom dokazovania vo veci samej. S poukazom na ustanovenie § 228 ods. 2 CSP dospel k záveru, že na ochranu záujmov žalobcu postačujú aj iné vhodne zvolené prostriedky, ktoré do vlastníckeho práva druhej osoby nezasahujú v takej miere, na druhej strane však dostatočne chránia aj žalobcu. Žalobca neosvedčil ani potrebu neodkladnej úpravy v časti uloženia povinnosti umožniť mu bezplatné užívanie týchto nehnuteľností v celom rozsahu. Žalobca relevantným spôsobom nepreukázal, neuviedol rozhodujúce skutočnosti, z akého dôvodu by mala byť žalovaná 2/ ako (stále) výlučná vlastníčka nehnuteľností obmedzovaná vo svojom vlastníckom práve bezplatným užívaním nehnuteľností v celom rozsahu v prospech žalobcu. Skutočnosť, že žalobca nemá zabezpečené bývanie sama o sebe pre vyhovenie jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti nepostačuje.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žiadal zrušenie prvostupňového rozhodnutia a vyhovenie jeho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Uviedol, že konaním žalovanej 1/ a 2) bol uvedený do omylu v dôsledku čoho prišiel o svoje nehnuteľnosti. Domáha sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdu, ktorý v takýchto prípadoch môže konať pružne a zabezpečiť bezodkladnú úpravu pomerov a tým zabrániť možným negatívnym dôsledkom do budúcnosti. Z konania žalovaných v rade 1/ a 2/ je zrejmé, že ho podvodným spôsobom pripravili o nehnuteľnosti, ktoré od začiatku nechcel prevádzať, teda konanie voči nemu bolo nielen protizákonné, ale aj v rozpore s dobrými mravmi. Navyše, predmetné nehnuteľnosti, o ktoré ho žalované 1/ a 2/ pripravili, po celý čas obhospodaroval, zveľaďoval a investoval nemalú sumu financií. Taktiež rodinný dom bol dlhé roky jeho domovom, obydľím, ku ktorému má silný citový vzťah. Nachádza sa v ňom množstvo jeho osobných vecí, náradia a iných predmetov, ktoré žalované 1/ a 2/ nikdy v živote nevyužívali a ani v budúcnosti nebudú. Vzhľadom na to, že mu zabraňujú vo vstupe do domu a aj na nehnuteľnosti, kde sa nachádza garáž, prišiel nielen o strechu nad hlavou, ale aj o veci, ktoré mu patria a ktoré využíval pri práci. Bol doslova vyhodený z domu len s pár osobnými vecami, ktoré mu žalované v rade 1/ a 2/ „vyhodili“ na dvor vo vreciach. Samotná naliehavosť vydania neodkladného opatrenia okrem vyššie uvedeného spočíva najmä v tom, že žalovaná 2/ - dcéra, ktorá je v súčasnosti výlučnou vlastníčkou všetkých nehnuteľností, dlhodobo nikde nepracuje, nezarába si na živobytie a preto je veľký predpoklad, že predmetné nehnuteľnosti zaťaží ďalším záložným právom alebo ich bude chcieť prenajať či scudziť. Táto dôvodná obava vychádza práve z jej konania pred samotným uzavretím zmluvy, kedy pod zámienkou, že chce podnikáť, získala úver z banky, ktorý je viazaný na tieto nehnuteľnosti, pričom čiastka, ktorú dostala, bola vyplatená na účet žalovanej v rade 1/, ktorá ju v celosti preposlala na účet žalovanej v rade 2/. Teda finančné prostriedky poskytnuté bankou, ktoré mala pôvodne vyplatiť jemu a žalovanej 1/ za prevod nehnuteľností, zostali v celosti v jej dispozícii. Neobstojí konštatovanie prvoinštančného súdu o tom, že pokiaľ je na nehnuteľnosti zriadené záložné právo v prospech banky, má žalovaná v rade 2/ obmedzenú možnosť prevodu vlastníckeho práva k nim. Nehnuteľnosti sú omnoho vyššej hodnoty ako úver, ktorý na nich viazne, preto v prípade že by sa na nehnuteľnosti našiel záujemca, poľahky by sa mohlo vlastníctvo previesť ďalej, pretože úver by bol vyplatený z kúpnej ceny. Ako už uviedol v samotnej žalobe, na základe dohody mala byť medzi ním a žalovanou 1/ a 2/ uzavretá Zmluva o prevode vlastníctva domu a to darovacia zmluva s vecným bremenom, a nie kúpna zmluva, ktorá sa z nej stala bez jeho vedomia a súhlasu. Mal za to, že osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy je v tomto prípade jednoznačné dané. V súčasnosti sú nehnuteľnosti zaťažené záložným právom a vzhľadom na to, že žalovaná v rade 2/ nemá žiadny príjem, je vysoký predpoklad, že na zaplatenie jednej pôžičky si vezme ďalšiu, čím sa dostane do „začarovaného kruhu“, až to dospeje do bodu, kedy budú

jej dlžoby vymáhané exekučnou cestou. To, že takto neučinila za posledný rok, kedy už nehnuteľnosti patrili do jej výlučného vlastníctva, neznamena, že sa tak v blízkej dobe nestane. Keďže ho žalovaná 2/ pripravila aj o traktor, za ktorý formálne zaplatila faktúru, avšak on jej peniaze vrátil v hotovosti k jej rukám a to pred svedkami, má v súčasnosti „dostatok“ financií na najbližšie mesiace, avšak keď ich rozhádza, bude opäť na nule a jediné, s čím bude môcť disponovať, sú nehnuteľnosti, o ktoré ho obrala. Na základe vyššie uvedeného mal za to, že v danom prípade postačuje preukázanie odôvodnenej obavy na to, aby bolo vyhovené návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktoré by prakticky stratilo význam, ak by sa vyžadoval zásadne len predložený dôkaz o snahe žalovaných nakladať s nehnuteľnosťou. V rámci ochrany majetkových a osobnostných práv je možné domáhať sa ochrany aj v prípade, keď sa jedná o ohrozenie takéhoto práva, nielen o bezprostredný zásah či porušenie, čo je vzhľadom na existujúci stav ohrozenia možné očakávať.

4. Počas odvolacieho konania bolo súdu dňa 13.6.2023 doručené ďalšie podanie žalobcu, a to podanie zo dňa 12.6.2023. Vzhľadom k tomu, že toto podanie bolo súdu doručené už po uplynutí lehoty na podanie odvolania, t. j. po 12.6.2023, odvolací súd s poukazom na § 365 ods. 3 CSP uvedené podanie pri svojom rozhodovaní nebral do úvahy.

5. Odvolací súd v zmysle § 329 ods. 1 veta druhá CSP umožnil žalovaným v rade 1/ a 2/ sa vo veci vyjadriť (k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, k napadnutému uzneseniu a k odvolaniu žalobcu), na čo žalovaná strana reagovala podaním zo dňa 9.8.2023, v ktorom stotožniac sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie, navrhli jeho potvrdenie a žiadali priznanie náhrady trov konania v celom rozsahu. Poukázali na to, že vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej v rade 2/ k sporným nehnuteľnostiam bol povolený už dňa 4.4.2022, t. j. pred viac ako rokom, čo vylučuje údajnú naliehavú potrebu žalobcu neodkladne upraviť pomery. Otázne tak je, prečo sa žalobca rozhodol konať až teraz, teda so zjavným odstupom času. Tento nevysvetlený odstup časového obdobia podľa ich názoru len potvrdzuje nepravdivosť tvrdení žalobcu, ako aj nasvedčuje jeho záujmu úmyselne ich obmedzovať, nakoľko vzťahy v ich rodine sú v súčasnosti v rozvrátenej rovine. Žalobca zároveň nijakým spôsobom neosvedčil ani skutočnosť, že by žalovaná v rade 2/ vykonávala alebo vôbec mienila vykonávať také úkony, ktorých zákazu sa žalobca neodkladným opatrením domáha. Taktiež od doby prevodu vlastníckeho práva na žalovanú v rade 2/ z aktuálneho LV ani nevyplyva, že by žalovaná v rade 2/ takýto úmysel vôbec mala, t. j. scudzíť alebo zaťažovať tieto nehnuteľnosti. Navyše na predmetných nehnuteľnostiach viazne v súčasnosti záložné právo v prospech banky, čím je akákoľvek dispozícia s nehnuteľnosťami, prípadne ich scudzovanie alebo iné zaťažovanie značne obmedzené. Tvrdenia žalobcu o tom, že bol nimi údajne uvedený do omylu, zostali taktiež v totožnej rovine tvrdení bez osvedčenia ich opodstatnenosti a pravdivosti. Ak má aj žalobca dodatočne k zmluve nejaké výhrady, tak si zmluvu očividne obozretne neprečítal. Zároveň v celom rozsahu odmietajú, že by bol žalobca pri podpise zmluvy v omyle. Plne sa stotožňujú aj so záverom prvostupňového súdu, že pri obmedzovaní dispozíčného práva je súd povinný dbať aj na to, aby ujma proti ktorej neodkladné opatrenie smeruje, nebola zjavne neprimeraná výhode, ktorú navrhovateľ získa, pričom v tomto prípade by žalobca neprimeranú výhodu jednoznačne získal.

S poukazom na R 67/1996 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 65/2010 uviedli, že súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ak sa mu na základe predbežného právneho posúdenia nárok vo veci samej javí ako nedôvodný. Predbežná ochrana nedôvodného nároku by bola v rozpore s podstatou a účelom neodkladného opatrenia. Mali za to, že žalobca nijakým spôsobom neosvedčil opodstatnenosť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP), včas (§ 362 ods. 1 CSP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) CSP], preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 329 ods. 1 CSP toto rozhodnutie postupom podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia čiastočne vyhovel a vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

7. Účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že o právach a povinnostiach strán sporu bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o neodkladnom opatrení. Všeobecný súd neodkladným opatrením dočasne upravuje pomery sporových strán, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje.

8. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho nariadenie je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami a tieto právne vzťahy vyžadujú bezodkladnú úpravu. Zároveň sa v právnych vzťahoch medzi stranami nesmie vytvoriť nenávratný stav a nesmie sa neprimeraným spôsobom zasahovať do existujúcich právnych pomerov.

9. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy podľa stavu existujúceho v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti bez ďalšieho neznamená, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže totiž pretrvávať aj po určité časové obdobie.

10. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia (bez ohľadu na to, či sa vedie konanie vo veci samej alebo nie) postačuje pre vyhoviecie návrhu a poskytnutie predbežnej ochrany „len“ osvedčenie tvrdeného nároku; jeho preukázanie možno v konečnom dôsledku vysloviť až v meritórnom rozsudku. Uvedené je výrazom podstaty neodkladných opatrení - tieto majú poskytnúť okamžitú, predbežnú súdnu ochranu nárokom, ktoré nemožno v plnej miere preukázať, pretože na to nie je priestor v krátkom časovom úseku určenom pre rozhodovanie (§ 328 ods. 2 CSP). Súd preto prihliada na argumentáciu navrhovateľa z hľadiska jej osvedčenia, ktorý pojem na účely daného konania znamená „spravdepodobnenie“ nároku. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa teda v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených práv. Uvedené však neznamená, že súd môže akceptovať akékoľvek tvrdenia produkované stranami bez ich aspoň minimálnej podpory v podobe dôkazov nasvedčujúcich tomu, že skutková situácia formulovaná v podanom návrhu vyžaduje okamžitý zásah v podobe rozhodnutia súdu.

11. Samotná lehota na rozhodnutie však indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie, na rozdiel od dokazovania, znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

12. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu proti napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie je čiastočne dôvodné. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa žalobca domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým

- uloží žalovanej v rade 2/ zákaz scudzenia a zaťaženia nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území W. a zapísaných na LV č. XXX (konkretizovaných vo výroku I. tohto uznesenia) a zároveň
- žalovanej v rade 2/ uloží povinnosť umožniť žalobcovi bezplatné užívanie vyššie uvedených nehnuteľností (konkretizovaných vo výroku I. tohto uznesenia),

s tým, že neodkladné opatrenie bude platiť na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorej sa žalobca domáha určenia vlastníckeho práva k žalobe uvedeným nehnuteľnostiam, konkrétne, že žalobca je ich bezpodielovým spoluvlastníkom. Podstata argumentácie žalobcu spočíva v tom, že bol žalovanými v rade 1/ a 2/ uvedení do omylu, keď namiesto darovacej zmluvy s vecným bremenom s právom doživotného užívania darovaných nehnuteľností podpísal dňa 26.07.2021 (bez prečítania) Zmluvu o prevode vlastníctva domu (kúpnu zmluvu), ktorou spolu s vtedajšou manželkou - t. j. žalovanou v rade 1/ previedol na ich dcéru - t. j. žalovanú v rade 2/ tam uvedené nehnuteľnosti (rodinný dom, dvojgaráž s hospodárskou miestnosťou, prístrešok na auto, prístrešok na drevo s príslušenstvom a s pozemkami KN-C p. č. 116/2,4,5,6, p. č. 117 a p. č. 118/3, 5, 17 a s pozemkom p. č. 116/1 a 118/2), a to za kúpnu cenu 82 500 eur, ktorá mala byť podľa tvrdenia žalobcu zaplatená bez jeho vedomia na účet v tom čase manželky - t. j. žalovanej v rade 1/ a následne vrátená na účet dcére - t. j. žalovanej v rade 2/. Žalobca tiež tvrdil, že rovnako tak mal byť uvedený do omylu aj pri podpise Dodatku k predmetnej zmluve zo dňa 26.07.2021, predmetom, ktorého bol aj prevod pozemkov, ktoré chcel ponechať svojim dvom dcéram z prvého manželstva, ktorý rovnako podpísal bez prečítania, a to dňa 1.4.2022. Podľa tvrdenia žalobcu mesiace nevedel, že ho žalované v rade 1/ a 2/ podvodným spôsobom pripravili o celý majetok a o tejto skutočnosti sa dozvedel až od svojej dcéry K. J. približne v októbri 2022, keď ho konfrontovala s výpisom z listu vlastníctva. Po tom ako žalobca so zistenými skutočnosťami konfrontoval žalované

v rade 1/ a 2/, žalovaná v rade 1/ podala návrh na rozvod manželstva a rozsudkom Okresného súdu Martin, č. k. 18Pc/14/2022-45 zo dňa 9.2.2023 bolo manželstvo žalovanej v rade 1/ a žalobcu rozvedené. Približne mesiac po rozvode mu bola doručená výzva právneho zástupcu žalovaných v rade 1/ a 2/ zo dňa 10.3.2023 na vysťahovanie sa a vypratanie rodinného domu. Žalobca bol takýmto spôsobom vyhodený z domu aj spolu s niekoľkými osobnými vecami, pričom podľa jeho tvrdenia ho prichýlila známa a aktuálne sa zdržuje v prístavbe/altánku na adrese O. vo C.. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca podal dňa 27.2.2023 (t. j. po rozvode manželstva) na OR PZ Martin trestné oznámenie pre spáchanie trestného činu podvodu.

13. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že medzi sporovými stranami došlo k uzavretiu vyššie označenej kúpnej zmluvy i dodatku k nej, na základe ktorých boli prevedené predmetné nehnuteľnosti na žalovanú v rade 2/, ktorá je v súčasnosti ich výlučnou vlastníčkou.

14. Charakter konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neumožňuje posúdiť pravdivosť tvrdení žalobcu ohľadne okolností, za akých došlo k uzavretiu predmetnej kúpnej zmluvy vrátane dodatku k nej vrátane posúdenia skutočnej vôle žalobcu ohľadne scudzenia predmetných nehnuteľností. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je úlohou súdu posúdiť dôvodnosť nárokov uplatňovaných v prebiehajúcich súdnych konaniach, nakoľko vzhľadom na charakter tohto inštitútu je súd nútený zamerať sa len na osvedčenie potreby vydania neodkladného opatrenia. Všetky vo veci rozhodujúce skutočnosti a vyhodnotenie toho, či v posudzovanom prípade sa jednalo tzv. vnútorný omyl - t. j. o omyl vo vôle podľa ustanovenia § 49a Občianskeho zákonníka môžu byť a budú predmetom dokazovania vo veci samej. V tomto štádiu konania nemožno žiadnu z týchto okolností relevantne posúdiť a akýkoľvek záver v tomto smere by bol záverom predčasným.

15. Účelom predmetného konania o neodkladnom opatrení je posúdiť potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami a opodstatnenosť obidvoch nárokov žalobcu, a to tak nároku na uloženie zákazu žalovanej v rade 2/ scudziť a zaťažiť predmetné nehnuteľnosti ako i nároku žalobcu na umožnenie bezplatného užívania nehnuteľností zo strany žalovanej rade 2/. V tomto štádiu konania odvolací súd podotýka, že vyššie opísané okolnosti a časové súvislosti, na základe ktorých sa žalobca domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré v minulosti vlastnil a užíval so žalovanou v rade 1/ ako manželkou, keď k rozvodu manželstva došlo po podpísaní predmetnej kúpnej zmluvy a dodatku k nej a po tom, čo žalobca podľa vlastného tvrdenia zistil, že na žalovanú v rade 2/ previedol celý svoj nehnuteľný majetok, s ktorým zistením konfrontoval obidve žalované, môžu vzbudzovať pochybnosti o tom, či predmetné právne úkony podpísané žalobcom korešpondovali s jeho skutočnou vôľou. Ako však už bolo uvedené táto otázka bude posudzovaná až v konaní vo veci samej. Tieto pochybnosti, neštandardné správanie sa rodinných príslušníkov (sporových strán) s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobca bol dlhoročným vlastníkom predmetných nehnuteľností, ktoré v celom rozsahu užíval, však boli v tomto štádiu konania zásadné pre záver o opodstatnenosti nároku žalobcu týkajúceho sa uloženia zákazu žalovanej v rade 2/ scudziť a zaťažiť predmetné nehnuteľnosti, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorom sa bude riešiť otázka vlastníctva predmetných nehnuteľností. Aj podľa názoru odvolacieho súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné podať aj vtedy, pokiaľ ešte neboli uskutočnené priame pokusy o prevod nehnuteľnosti na tretiu osobu, či kroky smerujúce k zaťaženiu nehnuteľnosti. Odvolací súd dospel k záveru, že ak by sa vyčkávalo na konkrétne a reálne prejavenie úmyslu žalovanej strany scudziť nehnuteľnosť, mohlo by dôjsť k ďalšiemu prevodu nehnuteľnosti, po realizácii ktorého by sa právne postavenie žalobcu zhoršilo. Požiadavka na osvedčovanie toho, že žalovaná strana mieni vykonávať úkony smerujúce k scudzeniu a zaťaženiu nehnuteľností je v podstate v mnohých prípadoch nerealizovateľná, nakoľko žalovaná strana nemusí tento svoj úmysel nijako avizovať, ale rovno pristúpi k tomu, že nehnuteľnosť scudzí alebo zaťaží. Od žalobcu nemožno spravodlivo žiadať, aby sledoval, či žalovaná strana podniká kroky alebo už podnikla kroky k scudzeniu alebo zaťaženiu nehnuteľností (napr. prostredníctvom kontroly ponúk realitných kancelárií, resp. výpisov z katastra nehnuteľností). Prekážkou pre nariadenie neodkladného opatrenia tohto charakteru nie je ani fakt, že na predmetných nehnuteľnostiach viazne záložné právo v prospech banky, nakoľko ako konštatoval i samotný prvoinštančný súd, toto zaťaženie nehnuteľnosti obmedzuje dispozícií s nehnuteľnosťami len čiastočne, a nie úplne. Vychádzajúc zo súdnej praxe podmienky preto, aby boli neodkladným opatrením upravené pomery tak, že sa žalovanej strane zakáže disponovať s nehnuteľnosťou, môžu byť splnené i vtedy, ak je nehnuteľnosť zaťažená záložným právom zriadeným v prospech tretej osoby (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 21/2001 z 27.4.2002). Rovnako tak neobstojí odkaz súdu prvej inštancie na ustanovenie § 228 ods. 2 CSP s

tvrdením, že na ochranu záujmov žalobcu postačujú aj iné vhodne zvolené prostriedky, nakoľko samotná poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní zapísaná v katastri nehnuteľností nie je spôsobilá zabrániť ani scudzeniu, či zaťaženiu nehnuteľností. Je na žalobcovi aký prostriedok ochrany zo všetkých na to vhodných prostriedkov si zvolí.

16. Odvolací súd považoval rozhodujúce skutočnosti, ako aj potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, vo vzťahu k tejto časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (uloženia zákazu scudziť a zaťažiť predmetné nehnuteľnosti) za dostatočne osvedčené. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti vyhovel. Takto formulované neodkladné opatrenie spočívajúce v zákaze scudziť a zaťažiť predmetné nehnuteľnosti považuje odvolací súd za danej situácie za primerané nakoľko nad nevyhnutnú mieru nelimituje žalovanú v rade 2/, čomu nasvedčuje i samotné tvrdenie žalovaných, podľa ktorého žalovaná v rade 2/ úmysel scudziť alebo zaťažiť nehnuteľnosti nemá.

17. Vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pod pojmom scudziť sa rozumie prevod vlastníckeho práva na inú osobu, a to bez ohľadu na to akým právnym úkonom k tomuto prevodu došlo. Pod pojem zaťaženie možno subsumovať akýkoľvek právny úkon, ktorý zaťažuje alebo obmedzuje použitie alebo prevod nehnuteľností (napr. záložné právo, vecné bremeno alebo akékoľvek iné obmedzenie, ktoré limituje výkon vlastníckeho práva). Toto neodkladné opatrenie vzhľadom na spornosť vlastníckeho práva neprimerane nezasahuje do vlastníckeho práva žalovanej v rade 2/, nakoľko ide o neodkladné opatrenie dočasného charakteru (s trvaním len do skončenia právoplatného konania vo veci samej), ktoré ju po túto dobu nebude nijako obmedzovať v jej práve nehnuteľnosti v celom rozsahu držať, užívať a požívať ich plody a úžitky (§ 123 Občianskeho zákonníka).

18. Vo zvyšnej časti (týkajúcej sa požiadavky žalobcu, aby žalovanej v rade 2/ bola uložená povinnosť bezplatne užívať predmetné nehnuteľnosti) odvolací súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že hoci žalobca podal odvolanie proti uzneseniu ako celku - t. j. celému zamietajúcemu výroku, ktorým bolo rozhodované o dvoch nárokoch žalobcu, žalobca svoju odvoláciu argumentáciu zameril v podstate len na nárok týkajúci sa uloženia zákazu scudziť a zaťažiť predmetné nehnuteľnosti. V rámci reakcie na odvoláciu argumentáciu žalobcu formulovanú v opravnom prostriedku sa odvolací súd v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Zároveň odvolací súd poukazuje na zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať princíp viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní zároveň nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na taký, ktorý má rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostal sporný, alebo je to nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

19. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

20. O nároku na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia vrátane trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)